

PAPER DETAILS

TITLE: İLETİSİM KURMA İSTEKLİLİĞİ ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİSTİRME ÇALIŞMASI

AUTHORS: Semra ALYILMAZ,Faruk POLATCAN

PAGES: 447-458

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/443675>

İLETİŞİM KURMA İSTEKLİLİĞİ ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI*

Semra ALYILMAZ**

Faruk POLATCAN***

Geliş Tarihi: Şubat, 2018

Kabul Tarihi: Mart, 2018

Öz

Bu çalışmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin iletişim kurma istekliliklerine ilişkin bir ölçek geliştirmektir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’deki beş devlet üniversitesinde Türkçe öğrenen 304 yabancı öğrenci oluşturmuştur. Elde edilen verilerden geçerliği sağlayabilmek için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda ölçeğin toplam varyansının % 57.72’sini açıklayan “öz güven, mutluluk, kararlılık, motivasyon, gelişim istekliliği ve iletişim istekliliği” olarak adlandırılan altı faktörden oluşan bir yapı tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirliğini belirlemek için hesaplanan *Cronbach alfa* güvenirlik katsayıları alt faktörlere göre sırasıyla 0.77, 0.73, 0.84, 0.73, 0.72 ve 0.74 olarak bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: İletişim kurma istekliliği, iletişim, yabancılara Türkçe öğretimi.

WILLINGNESS TO COMMUNICATE SCALE: A STUDY ON SCALE DEVELOPMENT

Abstract

The purpose of this study to develop a scale regarding the willingness of those who learn Turkish as a foreign language to communicate. The working group of this research is consisted of 304 foreign students that are enrolled in five selected public universities in Turkey. To ensure the validity of the obtained data, factor analysis is conducted. Following the factor analysis, a structure, which explains 57.72 % of the total variance of the scale, with six factors named as “self-esteem, happiness, determination, motivation, willingness to improve, and willingness to communicate” is identified. Cronbach alpha reliability coefficients, which are calculated for determining the reliability of the scale, are respectively found as 0.77, 0.73, 0.84, 0.73, 0.72, and 0.74 based on sub-factors.

Keywords: Willingness to communicate, communication, teaching Turkish for foreigners.

* Bu makale “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin İletişim Kurma İstekliliklerinin İncelenmesi” adlı doktora tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

** Prof. Dr.; Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, semraalyilmaz@mynet.com.

*** Dr.; Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, farukpolatcan@gmail.com.

1. Giriş

İletişim kurma istekliliği terimini ilk kez McCroskey ve Baer (1985) ana dili öğretiminde kullanmıştır. MacIntyre, Clément, Dörnyei ve Noels (1998: 545) ise ikinci dil öğretiminde kullanarak iletişim kurma istekliliğini, yabancı dil öğretiminde çeşitli psikolojik bileşenlerin dil bilim üzerindeki etkileri olarak tanımlamıştır.

İletişim kurma istekliliği kişinin kendisiyle, başka kişilerle, gruplarla dilsel iletişim kurma çabasıdır. Öğrenenler dil öğrenme düzeylerinin büyük bir bölümünde kendileri sorumludurlar. Bu sorumlulukta bireyin hedef dile karşı olan dil öğrenme istekliliği önemli bir yer tutmaktadır. Bunun yanı sıra bireyin motivasyon, öz güven, tutum, endişe, kaygı vb. duygularını kontrol altında tutması da gerekmektedir.

Hedef dile / kültüre ilişkin olumlu tutum, iletişim kurma istekliliğinin önemli bir unsuru olan içsel motivasyonu artırırken olumsuz tutum; içsel motivasyonu azaltır. Dil öğreniminde sıkı kurallar, not baskısı içsel motivasyonu azaltarak iletişim kurma istekliliğini azaltır. Öğrenenin hoşlanabileceği, baskının olmadığı, kuralların daha esnek olduğu ortamlarda ise iletişim kurma istekliliği artar.

Dörnyei ve Csizér (1998: 215) motivasyonu artırmak için bazı öneriler sunmaktadır. Bunlar:

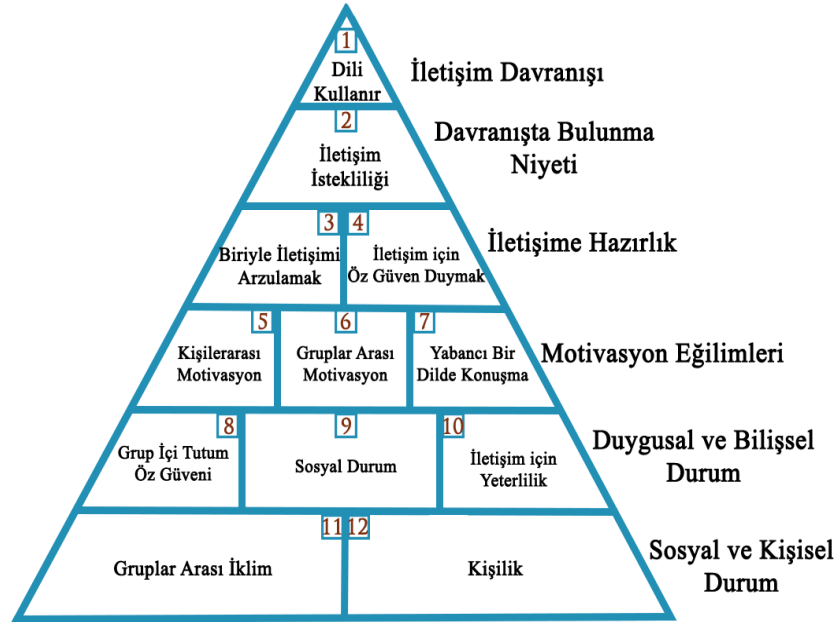
- Kişiye özgü plan yapılmalı.
- Sınıfta rahat, hoş bir ortam oluşturulmalı.
- Etkinlikler doğru bir şekilde sunulmalı.
- Öğrencilerle iyi bir ilişki geliştirilmeli.
- Öğrencilere kendi kendilerine dil öğrenebileceklerine dair öz güven kazandırılmalı.
- Dil dersleri ilginç hâle getirilmeli.
- Öğrenen özerkliği teşvik edilmeli.
- Öğrenme süreci kişiselleştirilmeli.
- Öğrenciler hedefe odaklanmalı.
- Hedef dilin kültürü tanıtılmalı.

İletişim kurma istekliliğinin önemli öğelerinden biri de öz güvendir. Türk Dil Kurumuna (TDK) göre öz güven, “insanın kendine güvenme duygusudur” (2011: 1870). Ana dilde olduğu gibi yabancı dil öğreniminde de iletişim kurmada öz güven duygusu önemli bir

yere sahiptir. Başarısız deneyimler, başarılı olmaya ilişkin olumsuz ön yargılar, iletişime kapalı kişilik tipi vb. nedenler öz güven duygusunu azaltarak iletişim kurma istekliliğini olumsuz etkiler. Dışa dönük kişilik tipi, dil öğrenme konusunda başarılı geçmiş yaşantılar ve kazanımlar öz güven duygusunu artırarak iletişim kurma istekliliğini olumlu etkiler.

Kaygı, iletişim kurma istekliliğini etkileyen diğer önemli faktörlerden biridir. Yüksek derecede kaygı yaşayan birey, içinde bulunduğu tedirgin durumdan etkilenerek bilgi ve becerisini potansiyelinin çok altında kullanabilir.

MacIntyre vd. (1998) Şekil 1’de iletişim kurma istekliliğini etkileyen faktörleri altı tabakadan oluşan bir piramit olarak görselleştirmiştir. Bu piramite göre sosyal ve kişisel durum, duygusal ve bilişsel durum, motivasyon eğilimleri, iletişime hazırlık, davranışta bulunma niyeti ve iletişim davranışı.

Şekil 1. İletişim kurma istekliliğini etkileyen faktörler (MacIntyre vd., 1998: 547)

Yabancı dil öğretiminde iletişim kurma istekliliğiyle ilgili son yıllarda yapılan çalışma sayısında hızlı bir artış olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda (Akgöz ve Gürsoy, 2014; Alishah, 2015; Bektaş, 2007; Mahmoodi ve Moazam, 2014; Peng, 2013; Şener, 2014; Tan, Ong, Sim, Hoi ve Sia, 2016; Vongsila ve Reinders, 2016; Watanabe, 2011 vb.) genel olarak motivasyon, öz güven, kaygı ve kişilik tiplerinin iletişim kurma istekliliği üzerinde doğrudan etkiye sahip olduğu görülürken; Öz, Demirezen ve Pourfeiz (2015) ise motivasyon ile iletişim kurma istekliliği arasında doğrudan bir ilişkinin olmadığını belirtmiştir.

Son yıllarda hem ana dili olarak Türkçenin öğretiminde hem de yabancılara Türkçe öğretiminde araştırmalar yaklaşım, yöntem ve teknik bağlamında yapılmaktadır. Buna rağmen “yabancılara Türkçe öğretimi hususunda istenilen düzeye ulaşamadığı bir gerçektir” (Alyılmaz, 2010: 729). Bu nedenle ulaşılan sonuçlar birbirinin benzeri / tekrarı durumuna düşmektedir. Öğrenmeyi etkileyen kişisel ve çevresel etkenler pek çok kez göz ardı edilebilmektedir. Bu çalışmayla öğrencilerin iletişim kurma istekliliklerini etkileyen önemli unsurların neler olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin iletişim kurma istekliliklerine ilişkin ölçek geliştirmektir. Bu amaç çerçevesinde araştırmanın problemini, “Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin iletişim kurma isteklilikleri nasıldır?” sorusu oluşturmaktadır.

2. Yöntem

Bu ölçek, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin Türkçe iletişim kurma istekliliklerini belirlemek üzere geliştirilmiş öz bildirime dayalı likert tipi bir ölçme aracıdır. Ölçek 23 madde ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin geliştirilme sürecine, çalışma grubuna, geçerliğine ve güvenirliğine dair bilgiler aşağıda dikkatlere sunulmuştur.

Çalışma Grubu

Ölçeğin faktör yapısını belirleyebilmek için açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Analizleri yapabilmek için İstanbul Üniversitesi DİLMER, Karadeniz Teknik Üniversitesi TÖMER, Kilis 7 Aralık Üniversitesi TÖMER, Mustafa Kemal Üniversitesi TÖMER ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi TÖMER’den B1, B2 ve C1 düzeyinde öğrenim gören 141’i kadın, 163’ü erkek olmak üzere toplam 304 yabancı öğrenciye ölçek formu uygulanmıştır.

Ölçeğin Geliştirilmesi

Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği madde havuzunu oluşturmak için ilgili literatür (Alishah 2015; Hashimoto, 2002; McCroskey ve Richmond 1990; Şener, 2014) taranıp 1 ölçme değerlendirme, 4 Türkçe eğitimi uzmanının görüşleri dikkate alınarak 53 maddelik madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzu oluşturulduktan sonra 54 kişilik Türkçe öğrenen yabancı öğrenci grubuna pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulamada madde toplam korelasyonu 0.40’ın altında olan maddeler ile ölçekle uyumlu olmadığı tespit edilen maddeler çıkarıldıktan sonra 26 maddeden oluşan ilk ölçek formu elde edilmiştir. Elde edilen form üzerinden faktör analizi için yeniden uygulama yapılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde “İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği”nin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Geçerliğe İlişkin Bulgular

Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği’nin yapı geçerliğini sağlamak için açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Türkçe iletişim kurma istekliliği ölçeğinin faktör yapısını incelemek için öncelikle AFA yapılmıştır. Alanyazında (Büyüköztürk, 2014; Seçer, 2015) belirtildiği gibi AFA’da madde faktör yük değerinin en az 0.30, bir maddenin yüksek iki yük değeri arasındaki farkın en az 0.10, öz değerlerin 1’e yakın olmasına dikkat edilmiştir. Yük değeri 0.30’un altında olan 2 madde ölçekten çıkarılmıştır. Analizde *Temel Bileşenler Analizi* ve *Direct Oblimin* döndürme yöntemi kullanılmıştır.

Çalışma grubunda toplanan verilerin örneklem uygunluğunu test etmek amacıyla Kaiser Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett testleri yapılmıştır. KMO’nun 0.60’tan yüksek, Bartlett testinin de anlamlı çıkması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterir (Pallant, 2005).

Tablo 1. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği’nin KMO ve Bartlett testi sonuçları

KMO Uygunluk Testi	0.87
Bartlett’s Küresellik Testi	
Tahmini Ki-Kare	2145.05
Serbestlik Derecesi	253
Anlamlılık Düzeyi	0.00

Tablo 1’de KMO’nun 0.87, Bartlett testinin de anlamlı çıkması örneklem faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. AFA sonucunda ölçek maddelerinin boyutlara göre dağılımı, yük değerleri, faktörlerin varyans oranları ve toplam varyans oranı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği’nin faktörlere göre dağılımı, madde faktör yükleri ve faktör varyansları

Madde	1. Fak.	2. Fak.	3. Fak.	4. Fak.	5. Fak.	6. Fak.
8	0.651					
13	0.593					
15	0.574					
9	0.544					
1		0.823				
4		0.753				
2		0.700				

6	0.506				
5	0.499				
10		0.925			
11		0.904			
23			0.673		
19			0.668		
22			0.604		
20			0.588		
21			0.462		
18			0.372		
3				0.614	
14				0.564	
12				0.499	
7					0.676
16					0.612
17					0.563
	% 28.14	% 9.40	% 6.03	% 4.98	% 4.68
				% 4.47	
Toplam Varyans: % 57.72					

AFA sonucunda toplam varyansın % 57.72'sini açıklayan 6 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bunlardan birincisi 8, 9, 13 ve 15. maddelerden oluşan *öz güven* alt boyutudur. İkincisi 1, 2, 4, 5 ve 6. maddelerden oluşan *mutluluk* alt boyutudur. Üçüncüsü 10 ve 11. maddelerden oluşan *kararlılık* alt boyutudur. Dördüncüsü 18, 19, 20, 21, 22 ve 23. maddelerden oluşan *motivasyon* alt boyutudur. Beşincisi 3, 12 ve 14. maddelerden oluşan *gelişim istekliliği* alt boyutudur. Altıncısı 7, 16 ve 17. maddelerden oluşan *iletişim istekliliği* alt boyutudur.

Tabachnick ve Fidel (2011), madde faktör yük değerlerinin alt sınırının 0.32 olması gerektiğini belirtmiştir. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nde madde faktör yük değerlerinin 0.37 ile 0.92 arasında sıralandığı görülmektedir. Ölçeğin toplam varyans değeri % 57.72 olarak bulunmuştur. “Analiz sonunda elde edilen varyans oranları ne kadar büyükse faktör yapısı da o kadar güçlü olur. Kaynaklar bu düzeyin % 40 ile % 60 arasında olmasını yeterli kabul etmektedirler” (Karagöz, 2016: 880). Buna göre bu araştırmada varyans değerinin yeterince güçlü olduğu söylenebilir.

Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin faktörleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla faktörler arası korelasyona bakılmıştır. Alt boyutlar arasında elde edilen korelasyon katsayısının çoklu bağıntı problemi açısından ulaşılan korelasyon katsayısının 0.90 ve üzeri olmaması tavsiye edilmektedir (Akbulut, 2010).

Tablo 3. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki korelasyon

	1	2	3	4	5	6
1. Öz Güven	1					
2. Mutluluk	0.196	1				
3. Kararlılık	0.189	0.313	1			
4. Motivasyon	0.311	0.206	0.180	1		
5. Gelişim İstekliliği	0.183	0.016	0.077	0.193	1	
6. İletişim İstekliliği	0.212	0.277	0.227	0.291	0.121	1

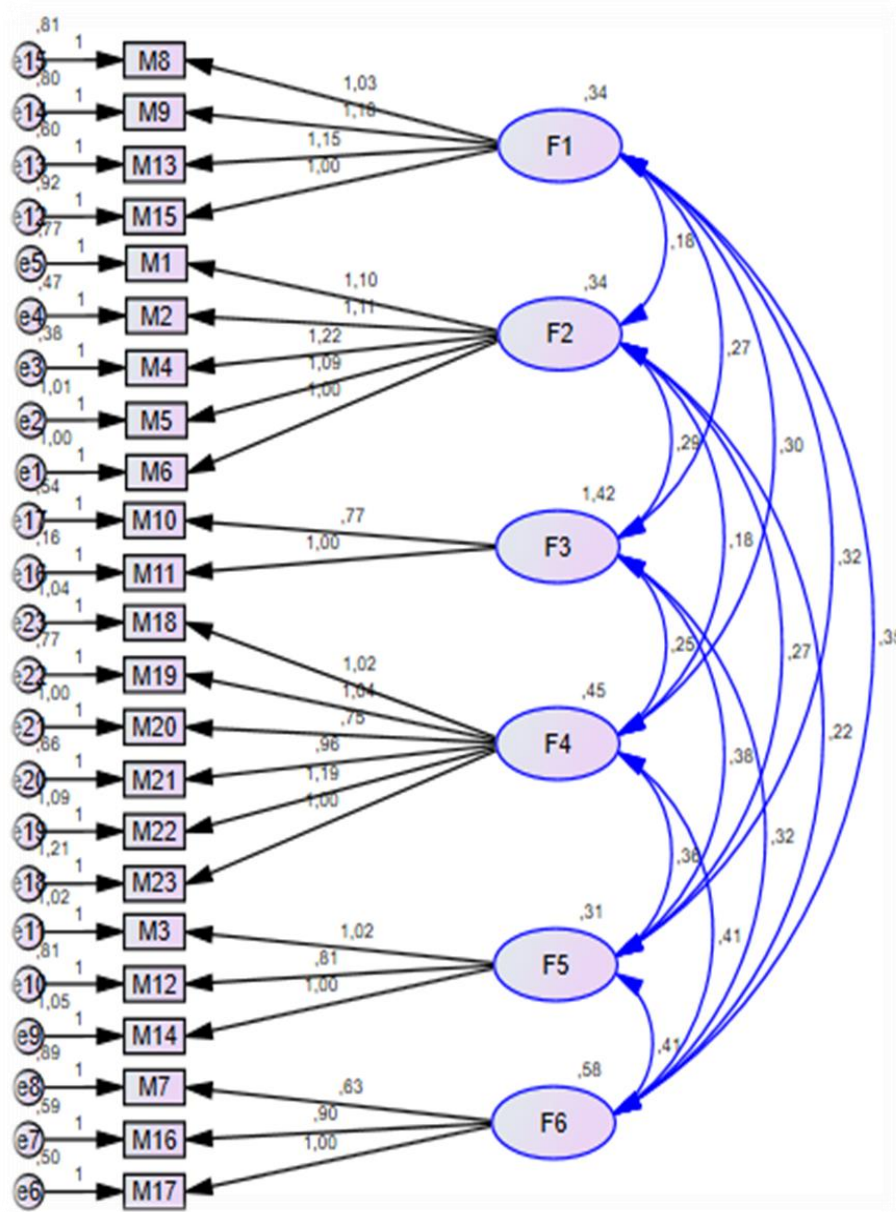
Tablo 3'te Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki korelasyon verileri görülmektedir. Elde edilen verilerden ölçeğin alt boyutları arasında anlamlı düzeyde ilişki olduğu anlaşılmaktadır.

Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin AFA'da elde edilen verilerin uygunluğunu test etmek için DFA yapılmıştır. Sonuçları Tablo 4'te ve Şekil 2'de verilmiştir.

Tablo 4. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği DFA sonuçları

Ölçek	χ^2 / sd	CFI	GFI	NFI	AGFI	RMSEA
İletişim	1.91	0.90	0.89	0.81	0.86	0.05

Tablo 4'teki DFA sonuçları incelendiğinde χ^2 / sd (411.204 / 215) değerinin 1.91 olduğu görülmektedir. Karagöz'e (2016: 969) göre bu değer 3'ün altında olması gerekmektedir. DFA ile ulaşılan diğer uyum indeksleri şunlardır: CFI= 0.90, GFI= 0.89, NFI= 0.81, AGFI= 0.86, RMSEA= 0.05. CFI, GFI, NFI ve AGFI değerlerinin 1'e yakın olması, RMSEA değerinin ise 0.08'in altında olması kabul edilebilir uyum olarak görülmektedir (Karagöz, 2016: 969-972, 992). DFA'da elde edilen bu verilerle oluşturulan yapısal modelin iyi uyum indekslerine sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 2. Türkçe iletişim kurma istekliliği ölçeğinin faktör yük değerleri

Güvenirliliğe İlişkin Bulgular

Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin güvenirliğini belirleyebilmek için *Cronbach Alpha* katsayısı kullanılmıştır. *Cronbach Alpha* “yanıtların iki kategorili (0 ya da 1) ve sürekli olmadığı anket, tutum, ilgi yabancılaşma, öz güven, stres, öz yeterlik, benimseme, kaygı vb. derecelenmiş ölçeklerin güvenirliğini saptamada kullanılabilir” (Sönmez ve Alacapınar, 2014: 118). *Cronbach Alpha* öz güven alt faktöründe 0.77, mutluluk alt faktöründe 0.73, kararlılık alt faktöründe 0.84, motivasyon alt faktöründe 0.73, gelişim istekliliği alt faktöründe 0.72, iletişim istekliliği alt faktöründe 0.74, ölçeğin tamamında ise 0.87 olarak

bulunmuştur. Alanyazında kabul gören güvenilirlik katsayı değeri 0.70'tir. Bu durumda Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin güvenilirliğinin yüksek olduğu söylenebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere yönelik olarak hazırlanan “Türkçe İletişim Kurma İstekliliği”nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. İnsanlar iletişim kurarken korku, konuşma korkusu, kaygı, iletişim kaygısı, suskunluk isteği, konuşma isteği, utangaçlık, iletişim isteksizliği, iletişim istekliliği vb. (McCroskey, 1992: 16) birçok duyguyu yaşayabilmektedirler. Olumsuz duygular iletişim kurmaya engel olurken olumlu duygular ise iletişim kurmayı hızlandırıp kolaylaştırabilir. İletişim kurma istekliliği üzerinde öz güven, tutum, kişilik, motivasyon, kaygı vb. birçok bireysel özellik etkili olabilmektedir. Alanyazın incelendiğinde Türkçe iletişim kurma istekliliğiyle ilgili ölçek bulunmamaktadır. Yabancı öğrencilerin Türkçe iletişim kurma istekliliklerinin ne durumda olduğunu belirleyebilmek için bu ölçek geliştirilmiştir.

Yabancı öğrencilerin iletişim kurma istekliliklerini belirlemeye yönelik 23 madde olarak geliştirilen Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda elde edilen bulgulardan ölçeğin geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabileceği düşünülmektedir.

Ölçeğin faktör yapısını belirleyebilmek için yapılan temel bileşenler analizinde ölçeğin 6 faktörlü yapı oluşturduğu görülmüştür. Buna göre *öz güven* olarak adlandırılan birinci faktör 4, *Mutluluk* olarak adlandırılan ikinci faktör 5, *kararlılık* olarak adlandırılan üçüncü faktör 2, *motivasyon* olarak adlandırılan dördüncü faktör 6, *gelişim istekliliği* olarak adlandırılan beşinci faktör 3, *iletişim istekliliği* olarak adlandırılan altıncı faktör 3 maddeden oluşmaktadır. Bu 6 faktörün ölçeğe ilişkin varyansın % 57.72'sini açıkladığı belirlenmiştir.

Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin *Cronbach Alpha* katsayılarının yüksek olması (öz güven 0.77, mutluluk 0.73, kararlılık 0.84, motivasyon 0.73, gelişim istekliliği 0.72 ve iletişim istekliliği 0.74) alt faktörlerde yer alan maddelerin birbiriyle uyumlu olduğunu göstermektedir.

İletişim kurma istekliliği yeni bir kavram olmasına karşın toplumların en ilkel olduğu dönemlerden beri insanları etkilemektedir. Önemi gelecekte daha da iyi anlaşılacak kavramla ilgili:

- Yabancılarla Türkçe öğreten okutmanların farkındalıkları artırılmalı,
- Gelecekte Türkçe öğretecek Türkçe eğitimi ve Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği ana bilim dallarında öğrenim gören öğretmen adayları bilgilendirilmelidir.

Kaynaklar

- AKGÖZ, E. ve GÜRSOY, Y. (2014). Turizm Eğitiminde Yabancı Dil Öğrenme, İstek ve Kararlılıkları: Selçuk Üniversitesi Beyşehir örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2(1), 21-29.
- ALİSHAH, A. R. (2015). *A Study of Factors Affecting Turkish EFL Learners' Willingness to Speak in English*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ALYILMAZ, C. (2010). Türkçe Öğretiminin Sorunları. *Turkish Studies*, 5(3), 728-749.
- BEKTAŞ, Y. (2007). Turkish Students' Willingness to Communicate in English. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 115-123.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- DÖRNYEI, Z. and CSIZÉR, K. (1998). Ten Commandments for Motivating Language Learners: Results of an Empirical Study. *Language Teaching Research*, 2(3), 203-229.
- HASHIMOTO, Y. (2002). Motivation and Willingness to Communicate as Predictors of Reported L2 Use: The Japanese ESL Context. *Second Language Studies*, 20(2), 29-70.
- KARAGÖZ, Y. (2016). *SPSS ve AMOS 23 Uygulamalı İstatistiksel Analizler*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- MACINTYRE, P. D., CLEMENT, R., DÖRNYEI, Z., and NOELS, K. (1998). Conceptualizing Willingness to Communicate in a L2: A Situated Model of Confidence and Affiliation. *The Modern Language Journal*, 82, 545-62.
- MAHMOODİA, M. H. and MOAZAMB, İ. (2014). Willingness to Communicate (WTC) and L2 Achievement: The Case of Arabic Language Learners. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 98, 1069-1076.
- MCCROSKEY, J. C. and BAER, J. E. (1985). Willingness to Communicate: The Construct and its Measurement. *Paper Presented at the Speech Communication Association Convention*, Denver, CO.
- MCCROSKEY, J. C. and RICHMOND, V. P. (1990). Willingness to Communicate: a Cognitive View. *Journal of Social Behavior and Personality*, 5(2), 19-37.
- ÖZ, H., DEMİREZEN, M. ve POURFEIZ, J. (2015). Willingness to Communicate of EFL Learners in Turkish Context. *Learning and Individual Differences*, 37, 269-275.
- PALLANT, J. (2005). *SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis Using SPSS for Windows*. Australia: Australian Copyright.
- PENG, J. (2013). The Challenge of Measuring Willingness to Communicate in EFL Contexts. *Asia - Pacific Edu Res*, 22(3), 281-290.
- POLATCAN, F. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin İletişim Kurma İstekliliklerinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- SEÇER, İ. (2015). *SPSS ve LISREL ile Pratik Veri Analizi Analiz ve Raporlaştırma*. (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- SÖNMEZ, V. ve ALACAPINAR, F. G. (2014). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

- ŞENER, S. (2014a). *Willingness to Communicate in English as a Foreign Language Among ELT Students in Turkey*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ŞENER, S. (2014b). Turkish ELT Students' Willingness to Communicate in English. *ELT Research Journal*, 3(2), 91-109.
- TABACHNICK, B. G. and FIDEL, L. S. (2011). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Allyn ve Bacon Com.
- TAN, S. M., ONG, C. S. B., SIM, C. P., HOI, W. W. Y. and SIA, P. C. (2016). Willingness to Communicate in English and Motivation Level among Chinese Secondary Students in Northern Malaysia. *International Journal of Humanities and Management Sciences*, 4(3), 283-287.
- TDK. (2011). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.
- VONGSILA, V. and REINDERS, H. (2016). Making Asian Learners Talk: Encouraging Willingness to Communicate, *RELC Journal*, 1-17.
- WATANABE, M. (2011). *Motivation, Self-determination, and Willingness to Communicate by English Learners at a Japanese High School*. Unpublished Doctoral Dissertation, Maryland: University of Maryland.

Ek: Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Türkçe öğrenmek eğlencelidir.					
2. Öğretmenimle Türkçe konuşmayı severim.					
3. Türkçe yazılmış gazete okumak hoşuma gider.					
4. Türkçe öğrendiğim için mutluyum.					
5. Türkçe şarkılar dinlemeyi severim.					
6. Ailem, Türkçe öğrenmem konusunda beni destekler.					
7. Türkçe hikâyeler hayal dünyamı geliştirir.					
8. Büyük bir arkadaş toplantısında Türkçe konuşabilirim.					
9. Duygularımı Türkçe yazarak rahatça ifade ederim.					
10. Türkçe yazmaktan pes etmem.					
11. Türkçe konuşmaktan pes etmem.					
12. Türkçe öğrenmenin birçok avantajı vardır.					
13. Türk arkadaşlarımla çok iyi anlaşıyorum.					
14. Türkçe yazılmış dergiler okurum.					
15. Adres soran Türklere yardımcı olurum.					
16. İnternette Türkçe yazılmış metinleri okurum.					
17. Türkiye'yi tanıtıcı yayınlar okurum.					
18. Televizyonda Türkiye ile ilgili haberleri izlerim.					
19. Arkadaşlarımla sıkça Türkiye'yi konuşuruz.					
20. Türkçe ödevlerimi hemen yapmaya çalışırım.					
21. Boş zamanlarımda Türkçe konuşma aktiviteleri yaparım.					
22. Türkçe yazılmış şiirleri okurum.					
23. Arkadaşımla Türkçe oyun oynarım.					